

КОНЦЕПЦИЯ

ЗА РАБОТАТА КАТО АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА АПЕЛАТИВЕН СЪД- ВЕЛИКО ТЪРНОВО

ИЗГОТВЕНА ОТ

ДЕСИСЛАВ СВЕТОСЛАВОВ ЛЮБОМИРОВ

1.Лична мотивация за заемане на длъжността.

През продължителния си стаж като съдия съм работил в съдилища от различни апелативни райони. Почти тринадесет години съм бил съдия в съд от района на Апелативен съд- Велико Търново, като през седем от тях съм заемал административна длъжност. През всичките тези години успях да изградя и запазя у себе си отношение към професията, която упражнявам, което се намира в основата на решението ми за кандидатстване за длъжността административен ръководител-председател на ВТАС. Като човек, който се отдава изцяло на всяко едно свое начинание никога не бих си позволил да се занимавам с нещо, което не харесвам, което не намирам за ценно и не виждам смисъл в него. На работата си като съдия не гледам само като на средство за препитание или като на дейност, извършвана по необходимост поради липсата на нещо по-добро. Имал съм трудни моменти в професионалното си израстване, моменти, които носят

не само разочарование, но и оскърбление, но познавам и вкуса на професионалното удовлетворение, изпитвано както след всяко поредно успешно приключено производство, така и след всяко реализирано административно-управленско решение, когато съм имал възможност да вземам такива. През целият си осемнадесет годишен магистратски стаж не отстъпих и докато продължавам да съм такъв няма да отстъпя от принципите, които следвам, дори и това да се явява пречка в професионалното ми израстване. Затова се чувствам длъжен да заявя позицията, която имам по въпроси касаещи правораздавателния процес като цяло и то по начин, който освен, че е законосъобразен, може да даде реални резултати. Не съм привърженик на налаганите алтернативни форми за изразяване на мнение- протести, колективно писане на отворени писма и създаването на подписки, които в много случаи обслужват скрити интереси и само дават възможност на инициаторите им да се прикриват зад тях, като не водят до никакви положителни за системата последици. Смятам за една от по-удачните форми за изразяване на лична позиция и нейното отстояване участието в такъв конкурс. Противник съм на политиканстването налагано в системата от определени кръгове вътре и извън нея, и като повечето магистратите съм неудовлетворен от факта, че въпреки полаганите усилия тя е критикувана/ не рядко и с основание/, че не функционира по очаквания от обществото начин. Намирам за свой професионален дълг да посоча в рамките на настоящата процедура неудачите в управлението на ВТАС, причините довели до тях и стъпките, които могат да бъдат предприети за тяхното отстраняване. Имам конкретни идеи за действията, които административния ръководител следва да предприеме в рамките на правомощията си по чл.106, ал.1 от ЗСВ. Не ми е присъщо да си служа с клишета, а и не споделям декларираното от мнозина „първенство в равенството”, когато става дума за фигурата на административния ръководител. Вътрешното противоречие в цитирано словосъчетание е само един от аргументите за неговата неправилност. Равенството изключва първенството в лидерския му смисъл. Нещо повече, намирам това определяне на положението на административния ръководител в съответния орган на съдебната власт за неправилно и сочещо на превратно разбиране на функциите му. Административният ръководител не е равнопоставен със своите колеги, като тази неравнопоставеност е изцяло в негова вреда. Това се дължи на факта, че освен задълженията си на магистрат/друг въпрос е, че много

административни ръководители забравят, че са магистрати/, същият следва да обезпечи изпълнението на ред други такива. Обема от отговорност, която административният ръководител поема е значително по-голям и това е съществената разлика в положението му спрямо неговите колеги. Необходимостта от обезпечаването на допълнителни отговорности при изпълнение на функциите поставя административния ръководител в неравностойно положение. Смятам себе си за отговорен човек и никога не съм се притеснявал от поемането на нови отговорности. Изпълнението на последните винаги съм обезпечавал заради личната удовлетвореност от резултата от положените усилия и всички останали мотивиращи фактори остават на заден план. Искам да бъда полезен не само с актовете, които постановявам, но и с идеите, които имам за подобряване дейността на ВТАС. Ако те бъдат приложени на практика и това допринесе всеки един магистрат от района на този съд да е поне малко по-мотивиран, дори вдъхновен и ентузиазизиран и затова да се старее повече, работи по-бързо и ефективно и дава всичко от себе си, то ще съм постигнал основната цел на моето кандидатстване за заемане на тази длъжност.

II. Анализ и оценка на състоянието на Апелативен съд-Велико Търново. Очертаване на достиженията и проблемите в досегашната му дейност.

При анализа на състоянието на Апелативен съд- Велико Търново не може да не се отчете факта, че в организационно отношение от създаването му е извървян не кратък път. Предприемани са ред мерки за обезпечаване на дейността му, като полаганите от административните ръководители, от магистратите и съдебните служители усилия са дали много положителни резултати. Кадровата обезпеченост, както с оглед броя на съдиите, така и този на служителите, е достатъчна от гледна точка на натовареността. Осигурената материално-техническа база, въпреки необходимостта от подобряване в някои отношения, също е добра предпоставка за нормално функциониране. Смятам, че основните въпроси, които следва да бъдат обсъждани когато става въпрос за стратегическо управление на орган на съдебната власт, трябва да се отнасят пряко до

правораздавателната дейност. Техническите такива относно помещения, разпределение на функциите в отделните звена на администрацията, районирането на призовкарите, обезпечаване запълването на щата и др., не са без значение, но са второстепенни. Това са въпроси от оперативен порядък, решаването на които не се нуждае от дългосрочно стратегическо планиране. Такова следва да се извършва задължително по отношение правораздавателната дейност и поради това ще акцентирам върху проблемите свързани с нея и възможните според мен начини за тяхното преодоляване.

Съгласно доклад на ВСС през 2009г. натовареността на ВТАС е била 5,73 дела и е определена като слаба. През 2013г. действителната натовареност е 6,28 дела, при 6,56 дела за 2012 и 6,75 дела за 2011г. Не намирам тази натовареност за слаба. Тя е сходна с натовареността в другите апелативни съдилища, а и характерът на производствата разглеждани в апелативния съд не позволява определянето ѝ по този начин. За сравнение, в окръжните съдилища от апелативния район действителната средна натовареност спрямо свършените дела за 2013г.е както следва: за ОС- Велико Търново 8,71 дела на съдия, ОС-Габрово-средна действителна натовареност за 2013г. е 8,35 дела, ОС- Ловеч-6,90 дела, ОС-Плевен-9,57 дела и ОС-Русе-8,56 дела. Като се преценява натовареността на ВТАС следва да се съобрази факта, че образуваните пред този съд дела са само въззивни. В по-голямата си част това са дела с фактическа и правна сложност. Пред този съд не се образуват частни наказателни дела по чл.222 и чл.223 от НПК, като и такива по чл.161-165 от НПК и производства приключващи по реда на Глава XXIX от НПК, нито такива по чл.410 и чл.417 от ГПК. Наред с това, следва да се държи сметка, че всички дела са разглеждани в тричленен състав, т.е служебните ангажименти на съдиите не са се свеждали само до разпределените им дела, но и до тези, в състава за разглеждане на които са участвали. Това са дела, които те са проучвали и са били ангажирани при обсъждане на решенията им. Изложеното дава основание да се направи извод, че натовареността на съда не е прекомерна, но и в никакъв случай не е слаба. Заедно с кадровата обезпеченост, тя позволява нормалното функциониране на съда, като в натовареността не могат да се търсят причини за някой допуснати слабости в работата.

На първо място считам, че начина по който се отчита дейността на съда само формално покрива изискванията за това. Нещо повече, той не е

полезен за самият съд, тъй като чрез него не се допринася за подобряване на работата му. Това се дължи най-вече на факта, че през продължителен период от време са били пренебрегвани данните за показателите по които резултатите са били незадоволителни. От една страна не са били индивидуализирани конкретни проблеми, а от друга не са били предприети каквито и да било мерки за тяхното решаване. С отчетните доклади, в които се различават само цифрите, през последните 7-8 години са правени констатации пост фатум, без да са предхождани от каквото и да било планиране на база на резултатите от предходни години и без да се предприемат каквито и да било конкретни действия въз основа на тях. На фона на статистическите данни от които проблемите ясно прозират, са отчитани „много добри“ и „отлични“ резултати тогава, когато такива всъщност не са били налице. Същевременно, от начинът на структуриране на докладите е видно, че няма нито един отличен, с оглед постиженията си магистрат. Вярно е, че всеки е споменаван поименно във връзка с определени показатели-брой приключени дела, резултати от касационния контрол, но никога не са правени конкретни изводи за успехите или слабостите, не са отправяни конкретни препоръки и не е отчитано съобразяването или не с предходни такива. Всичко това намирам за неправилно и смятам за наложително тази практика да се преустанови. Нахвърлянето на множество цифри и съпоставянето им в процентното съотношение с други такива, без да се направят конкретни изводи и да се постави въз основа на тях определена цел, води единствено до изопачаване на действителните показатели за дейността на съда по начин, омаловажаващ не само слабостите в неговата дейност, но и постигнатите успехи. Съдиите от ВТАС са утвърдени професионалисти с доказани професионални качества. Значителният професионален опит, който имат е сериозна основа, върху която може да се гради законосъобразната дейност на съда. Въпреки това, резултатите по някой от показателите еднозначно сочат за съществени проблеми в правораздавателната дейност. Няма как да се пренебрегне факта, че през последните шест години от 22 до 26% от постановените актове в съда са отменяни при касационния контрол. Тази цифра е значително по-голяма, ако броят на отменените актове се съпостави с този на обжалваните. Когато към тях се прибавят и изменените актове, този процент нараства над 50%, което сочи, че само около половината от обжалваните актове са потвърждавани. Освен, че по този показател ВТАС се нарежда след повечето апелативни такива, въз основа

на него се налага извод за сериозно несъответствие на дейността му с визираната в чл.63, ал.4 от ЗСВ функционална компетентност, от гледна точка целите на инстанционния контрол. При тези цифри е невъзможно, дори и при грешно представяне на резултатите¹ да се отчете „отлична работа” по този показател. Изопачаването на цифрите не е начин да се преодолеят проблемите. За да се обоснове извод за качествена работа на съда се преекспонира значението на един показател-този на броя на обжалваните актове, а се подценява друг-броят на отменените такива. Упражняването от страните на правото им на жалби и протести не може да се абсолютизира като качествен показател за работата в съда, а и причините за обжалване често пъти не могат да бъдат открити в самите производства. Най-значимият показател за „качеството” на правораздаване са резултатите от инстанционния контрол. Считам, че постигнатите такива не само не могат да удовлетворят, но и налагат необходимост от сериозен анализ на причините за тях и необходимост от набеязване на мерки, чрез които да бъдат подобрени. Неприемливо е въззивна инстанция и то на апелативно ниво, да допуска нарушения на закона при постановяване на въззивните актове, водещи до отмяната на една четвърт от проверяваните такива/при гражданските и търговски дела процентът е много по-висок, ако се съобрази броя на делата допуснати до касационен контрол/. За период от 2009г. до 2013г., броят на върнатите за ново разглеждане от касационната инстанция въззивни наказателни дела от общ характер е 71. Отнесен към броя на годишно приключвалите дела/средно около 145бр./, този резултат е равнозначен на това, че през посочения период ВТАС не е функционирал в производства по въззивни наказателни дела в продължение на половин година. Нещо повече, повторното разглеждане на тези дела е довело от една страна до изкуствено увеличаване на натовареността на съда, а от друга, до значително оскъпяване на тези производства, поради извършването на нови разходи, както от бюджета на съдебната система, така и на такива за сметка на страните. Връщането за ново разглеждане на такъв значителен брой дела допълнително е създавало усложнения при новото сформирание на съдебните състави и се е отразило

---

¹ Вж. отчетен доклад за 2013г. в частта за качество на правораздаването по наказателни дела- от 81 бр. дела с резултат от касационна проверка, 17 акта са отменени и делата са върнати за ново разглеждане, по 50 дела актовете са потвърдени и изменени 13. Процента на отменените е посочен 14,81, а действителният такъв е 21%;

на случайното разпределение на делата, ограничавайки извършването му между по-малък брой съдии. Наред с това, то се е отразило негативно и върху авторитета на съда, сериозно подкопавайки общественото доверие в неговата компетентност. Относно дейността на съда по граждански и търговски дела също се наблюдава тенденция за снижаване качеството на правораздаване. През периода 2008-2013г. са отчитани между 10 и 13 % отменени актове. Прави впечатление, че този процент е изчислен спрямо обжалваните дела с резултат, като в това число са включени и определенията на касационната инстанция, с които не е допуснато касационно обжалване. Реалните резултати са съвсем различни от отчетените, тъй като броят на отменените актове следва да бъде съпоставен с този на проверените. При тази съпоставка е видно, че през 2013г. обжалваните търговски дела, по които касационната инстанция се е произнесла по същество са 41 бр. От тях са потвърдени актовете по 24 дела, отменени са актовете и са върнати за ново разглеждане 9 бр. дела, обезсилени са актовете и са прекратени 4 бр. дела, отмяна и пререшаване е постановена по 3 дела, частична отмяна и пререшаване е постановена по 1 дело. За същият отчетен период са били проверени по касационен ред с произнасяне по същество 47 бр. граждански дела. От тях по 24 дела актовете са потвърдени/по едно производството е прекратено/, по 10 дела актовете са отменени и делото е върнато на въззивния съд, по 10 дела актовете са отменени изцяло и делото е пререшено, по 1 дело е обезсилено решението и производството е прекратено и по 4 дела решенията са частично отменени и са пререшени. Това сочи, че за 2013г. касационна проверка е извършена на актовете постановени по 88 бр. граждански и търговски дела. Потвърдени са 48 от тях или 54,5%. Този е действителният процент на потвърдените актове, който съществено се отличава от отчетените над 86%. Никой няма полза от подвеждаща отчетност. Видно е, че изцяло отменените актове са 43%, а са отчетени 10,16%, което не е вярно. Тенденцията за отмяна на значителен брой от актовете при касационният контрол е трайна. През периода 2004-2013г. при отчитането на работата на съда по този показател са правени изводи за „много добро” и „отлично” качество на правораздаването, като е пояснявано, че броят на отменените актове не следва да се абсолютизира, тъй като не всички върнали се от касационната инстанция дела били постановени през отчетната година. При обективен и безпристрастен анализ на качеството на правораздаване за целия този период е видно, че процентът на отменените

актове средно годишно е постоянен, дори се наблюдава тенденция към увеличаване. Не са взети никакви мерки през годините този показател да се подобри. Вместо това цифрите са представяни по начин, навеждащ на различни от реалните изводи.

Анализът на резултатите постигнати от ВТАС няма да бъде пълен, ако не се съобрази състоянието на окръжните съдилища от този апелативен район. Видно от данните за тяхната работа, това са съдилища с натовареност под и около средната за страната. Броят на актовете постановявани от някой от отделенията им през последните отчетни години, е по-малък от броя на актовете постановявани от един съдия в най-натоварените съдебни райони. Въпреки това, по показателя качество на правораздаването реалните резултати сочат за съществени и най-вече задълбочаващи се проблеми. Средно броят на потвърдените актове по граждански и търговски дела е под 50 % през последните три години за ВТОС. Около 53% за ПОС и ГОС, около 61% е за ЛОС и около 60% за РОС. По наказателните дела процентът на потвърдените е под 50% за всички съдилища, като за повечето от тях през различните години той е около 35-40%. Само през 2011г например, от общо разгледаните 140 въззивни наказателни дела, присъдите са били отменени и е била постановена нова присъда по 26 дела, или 18,6%. Броят на отменените и върнати за ново разглеждане дела през същата година е бил 12 или 8,6% от обжалваните. Това сочи, че повече от една четвърт от проверените присъди-27,2%, са били отменени изцяло. За да се види тенденцията в работата на окръжните съдилища по този показател е достатъчно да се направи сравнение с резултатите през една година, т.е с тези от последната отчетна такава. През 2013г. във ВТАС са били разгледани 124 наказателни дела, от които по 12 изцяло са отменени актовете и е постановена нова присъда или 9,7%. Отменени са присъдите и са върнати за ново разглеждане 13 дела, които представляват 10, 5%. Това сочи, че изцяло отменени са били 20,2% от обжалваните присъди, при 37% потвърдени. Изменени са били актовете по 42,8% от делата. За сравнение, през 2011г. са били изменени присъдите по 36,4% от делата, а потвърдените актове са по 38,4% от делата. Следователно, през една година, броят на потвърдените актове постановени от окръжните съдилища по наказателни дела е намалял, увеличил се е броя на делата върнати за ново разглеждане и на тези, по които актовете са били изменени. Въпреки, че е намалял процента на отменените с постановяване на нова присъда и по този начин е

намалял общия процент отменени актове, то качеството на правораздаването се е влошило. Видно е, че вместо да намалява, броят на актовете, които са отменени и делата са върнати за ново разглеждане се увеличава.

Резултатите от дейността на окръжните съдилища по обсъждания показател при разглеждането на първоинстанционни дела са незадоволителни. Тези съдилища изпълняват и регламентираната в чл.63, ал.2 от ЗСВ контролна функция по отношение актовете на районните съдилища. Недопустимо е над 60 % от постановените първоинстанционни актове от окръжните съдилища по наказателни дела и около 45-50% от актовете постановени по граждански и търговски дела, да са отменяни и изменяни от въззивната инстанция. Това сочи на трайно установени проблеми с качеството на правораздаване в апелативния район. Проблеми, които пряко рефлектират и върху резултатите на ВТАС.

По отношение на срочността за разглеждане на делата в апелативен съд-Велико Търново е постигнато много. Въпреки това има някои слабости и се забелязват известни резерви по отношение определени видове дела. Така например, приключените през 2013г. частни наказателни дела образувани по чл.243 от НПК са били 29 бр., като е отчетено, че за 100% от тях това е станало в тримесечен срок. Вярно е, че в чл.243, ал.7 от НПК не е посочен срок за произнасяне от въззивната инстанция, както това е сторено в ал.243, ал.4 от НПК за първата инстанция. Съгласно чл.345 от НПК частната жалба или частния протест следва да бъдат разгледани в 7-дневен срок. Дори и да се приложи делегацията на чл.345, ал.3 от НПК/за което няма основание/, то съгласно чл.340, ал.1 от НПК срокът е един месец. Въпреки това, са отчетени „много добри резултати” по показателя срочност за този вид дела. Или е въпрос на неправилно отчитане, което потвърждава гореизложеното, че в тази насока съществуват проблеми, или по принцип при произнасянето по тези дела се допуска забава.

III. Набелязване на цели за развитието и мерки за тяхното достигане.

Изложеното относно допуснатите слабости сочи, че се налага и аз като кандидат за тази длъжност смятам, че мога да взема необходимите

вътрешноорганизационни мерки за оптимизиране на отделните дейности от момента на образуване на всяко едно дело до приключването му със съдебен акт, както и мерки, за осъществяване на ефективен контрол по спазване на определени в тази връзка организационни срокове по движение на делата и определените с процесуалните закони инструктивни срокове.

1. Стратегическото планиране е един от най-добрите начини да се оцени настоящата ситуация за резултатите на ВТАС по обсъжданите по-горе показатели и да се позиционира дейността на съда спрямо обстоятелствата в бъдеще. Затова следва да се въведе стратегически план относно подобряване законосъобразността на работата на съдиите от ВТАС по всички разглеждани дела и такъв за подобряване законосъобразността на работата в окръжните и районни съдилища от апелативния район. Това ще позволи да се предвидят промените, да се вземат обмислени решения и да се начертае посоката на работа, както на ВТАС, така и на останалите съдилища от района му. Като административен ръководител бих поставил ясни, осъществими и разумни цели за съвместно изпълнение. В рамките на правомощията си по чл.106, ал.1 от ЗСВ, ще изисквам и държа в процеса на целеполагане да участват всички съдии от апелативния съд, които освен да разбират целите, трябва и да са съгласни с тях. За да се подобри работата на съда, следва да се поставят и реализират цели в няколко насоки:

-Подобряване качеството на правораздаване в Апелативния съд, като през първите две години от мандата, броят на потвърдените актове по наказателни дела следва да се увеличи до 75%, този на отменените да намалее до 10%. През следващите две години, броят на потвърдените актове следва да се увеличи до 90%, а този на отменените да намалее до 5% и по-малко². По граждански и търговски дела процента на потвърдените актове следва да се увеличи за първите две години до 75%, а през следващите две-до 90%.

-Подобряване срочността за приключване на ЧНД и на ВГД и ВТД в апелативния съд;

---

² Тези резултати са напълно постижими, като само за сравнение следва да се посочи, че през 2013г. в Апелативен съд-Пловдив, върнатите с резултат от ВКС наказателни общ характер дела са 107 бр. От тях по 86 дела е потвърдено решението, 1 бр. дело е отменено и върнато за ново разглеждане на първоинстанционния съд/ под 1%/, 19 бр. са изменени в наказателно-осъдителната част и 1 дело е изменено в гражданско-осъдителната част;

-Уеднаквяването практиката на съдилищата от апелативния район е също задача от първостепенно значение, като изпълнението на тази цел е неразривно свързано и с подобряване качеството на правораздаване в окръжните съдилища;

За да бъдат успешно реализирани тези цели, смятам за необходимо преди всичко:

- Да се извърши задълбочен анализ на причините за отмяна на всеки акт през последните пет години;

- Да се установи налице ли е повторемост на пропуските, преодолени ли са през следващите години, под въздействието на какви външни и вътрешни фактори са допуснати нови такива;

- От съществено значение е да се установи на какво се дължат слабите резултати по обсъжданите показатели в дейността на окръжните съдилища.

В този процес следва да бъдат включени всички съдии от състава на ВТАС, тъй като към резултатите има отношение всеки един от тях. Въпреки, че отменените актове се отчитат по докладчици, всъщност при постановяването им са участвали трима съдии и в случаите, когато няма изложено особено мнение, резултатът от касационния контрол касае работата на всеки един от тях.

2. След индивидуализиране на допуснатите слабости станали причина за отмяна на такъв значителен брой актове/съпоставен с общия брой обжалвани, а не разглеждани/, следва да се набележат конкретни мерки за отстраняване им и за предвиждането и предотвратяването на евентуалното допускане на нови такива, част от които мерки могат и трябва да бъдат:

-Както за апелативния съд, така и за окръжните съдилища следва да се преосмисли практиката с постоянни въззивни състави, която в крайна сметка да бъде напълно изоставена. Намирам за неоправдано при щатната численост на тези съдилища и натовареността им, делата да се разглеждат от постоянни състави. В този неудачен според мен организационен модел се съдържа и част от причината за високия процент отменени и изменени съдебни актове. Няма никаква пречка дори и при запазване на сегашната организация за случайно разпределение на делата, да се сформират въззивни състави за всяко конкретно дело, измежду всички съдии от

съответното отделение. Това, освен, че би допринесло в положителна насока за реализиране на заложения в чл.9, ал.1 и 2 от ЗСВ принцип, не би създавало абсолютно никакви трудности от организационен характер, а и в чл.237, ал.1 от ЗСВ е посочен начинът за определяне на старшинството. Намирам за наложително да се извърши реорганизация по отделения в тази насока, като най-малкият резултат от нея би било създаването на предпоставка за преодоляване на съмнения за предрешеност на делото, в зависимост от заседаващия състав. Такава организация ще даде възможността на страните по всяко конкретно дело да са уверени, че съставът, който ще разгледа и реши техния случай, е определен при стриктно спазване на изискването за случайност. Освен че е важен правен интерес на страните, доколкото става дума за елемент от законността на състава и потенциално основание за обжалване на решението, такава организация би се превърнала и в сериозен контрол върху цялата система от гаранции за спазване принципа за случайно разпределение на делата. Разпределението на последните между съдиите в съда има пряко отношение и върху регулирането на индивидуалната натовареност на магистратите. За това би допринесло до реализирането и на следващата мярка:

-разработване и реализиране на проекти по Оперативна програма „Добро управление”, включена в програмния период 2014-2020г., съобразени с приетата Концепция за електронното правосъдие в страната и надграждащи проект “ Електронно правосъдие -проучване и изграждане на единна комуникационна и информационна инфраструктура и единен електронен портал на съдебната власт ” с оглед преминаване от хартиено към без хартиено правосъдие. Смятам, че следва да се обърне сериозно внимание на оптимизирането на интернет услугите, като се предостави повече информация на заинтересованите лица. Намирам за необходимо, да се създаде възможност гражданите да достигат до нужната им информация бързо и лесно, дори и чрез мобилни устройства, работещи с различни операционни системи. Това налага разработването и на нарочен софтуер и обезпечаване използването му със съответен хардуер, чрез който ще се осигури специализиран достъп, за пълен такъв до наличната информация в деловодната програма. Тази възможност ще е предназначена само за страните по делата и техните процесуални представители. Чрез предоставен специализиран електронен достъп, те ще могат да правят справки в електронните досиета на делата си, в реално време, чрез

интернет. Така ще се предостави възможност за справки за движението на несвършените/висящи към момента съдебни дела и постановените по тях съдебни актове. Тези съдебни актове ще могат да се копират безплатно от страните и техните процесуални представители в не заверени копия. Предмет на проект ще е разработването на посочения софтуер обезпечаващ техническа възможност за предоставяне на достъп до конкретни дела, както и до всички приложения към електронното досие на делото в даден момент. За целта следва да се развие в пълнота създаването на електронна папка на делата в деловодната програма за управлението им. В сканиран вид ще се присъединяват не само въззивните жалби/протести против постановените съдебни актове на първоинстанционните съдилища и касационните жалби/протести против постановените съдебни актове на въззивния съд, но и всички събрани по делото писмени доказателства, всички приложения към жалбите и протестите, протоколите за съдебните заседания/които по принцип трябва се присъединяват в деловодната система/.

Затова и във връзка с посочената мярка, смятам за наложително изграждането на общ електронен портал за апелативния район. Съдилищата следва да функционират не само във функционална, но и в организационна връзка. Следва да се наложи модел на административно управление в апелативния район, който да провежда тази организационна връзка както между апелативния и окръжните съдилища, така и между последните и районните такива. Така, създаването на електронното досие ще започва от първоинстанционния съд и ще се допълва от актовете и действията на въззивния съд, при запазване разбира се на обособеността на въззивното от първоинстанционното дело. Един от начините за постигане на това виждам именно чрез разработване на проект по Оперативна програма „Добро управление”, включена в програмния период 2014-2020г., чрез създаването и внедряването на нарочен софтуер, обединяващ във връзка петте окръжни съдилища и ВТАС, включително и унифициране на деловодните им системи. Към момента някои от окръжните съдилища в апелативния район са предприели известни действия в тази насока, но за постигане на набелязаните цели е необходимо да се реализират пакет от общи и всеобхватни мерки за района.

По отношение на наказателните дела от общ характер със значим обществен интерес, смятам за полезно и разработването на софтуер за

обезпечаване насрочването им за обсъждане в открито съдебно заседание на доказателствените искания на страните по чл.327 от НПК от съответните окръжни съдилища. Това са дела, които освен, че са натоварени с особени обществени очаквания, са такива с фактическа и правна сложност. Почти във всички случаи производството по такива дела преминава през три съдебни инстанции. Намирам за наложително, с оглед съществуващите през последните години слабости по отношение качеството на правораздаване в района, по тези наказателни дела да се използва възможността по чл.327, ал.1 от НПК- страните да се призовават и изслушват в открито съдебно заседание по направените искания за събиране на доказателства. Бързината във въззивното производство е функция от работата в първата инстанция и досъдебното производство. При отчитаната натовареност е напълно възможно при постановяване на присъдата съответния първоинстанционен съд да уведоми страните за датата на която въззивната инстанция ще обсъди в открито съдебно заседание доказателствените им искания/ако разбира се постъпят жалби или протест и има такива искания/. Какви биха били положителните ефекти от това? Страните, формулирайки доказателствени искания съгласно изискването на чл.320 от НПК, ще са уведомени за датата на която в открито съдебно заседание въззивният съд ще се произнесе по тях. Това ще спести призоваване от една страна, а от друга ще даде възможност за обезпечаване провеждането на съдебно следствие пред въззивната инстанция. Със сигурност по този начин би се допринесло за своевременното разглеждане на делото и за пълното изясняване на релевантните за производството факти. По този начин, ще се отстранят част от причините за отлагане на делата, произтичащи от процесуалното поведение на участниците в процеса: неявяване на подсъдими, на защитници, на вещи лица, свързано с нередовно призоваване или с други ангажименти, тъй като в това разпоредително заседание ще бъдат уведомявани за датата на която ще се разгледа делото. Ще бъдат преодолени и ред проблеми произтичащи от необходимостта за събиране на нови доказателства, както по искане на страните, така и служебно от съда, тъй като въпросите по относимостта, допустимостта и необходимостта от тези доказателства ще бъдат своевременно обсъдени и решени и това ще е известно на страните.

Чрез реализирането на тези проекти, по които бенефициенти могат да бъдат наред с ВТАС и окръжните съдилища от района му, ще се повиши

институционалния капацитет, ефективността и ефикасността на съдилищата от апелативния район и ще се допринесе за развитието на електронното правосъдие.

- провеждане на общи събрания ежемесечно, с анализ на причините за всеки отменен съдебен акт, както в резултат на касационен контрол упражнен от ВКС, така и на въззивен контрол от ВТАС по актове на окръжните съдилища;

- съвместно обсъждане по отделения и на общи събрания на промени в законодателството, нови тенденции в правораздаването очертани с практиката на ВКС, обсъждане на конкретно възникнали спорни въпроси;

- разработването на индивидуални програми по отделения за мониторинг, както над делата постъпващи от окръжните съдилища, така и над тези, по отношение на които е осъществен касационен контрол;

- обективно отчитане резултатите от дейността на съда, като се акцентира на индивидуалните постижения и се поощряват добрите практики;

Не може да се очакват положителни резултати, без задълбочен анализ и на причините за допуснати слабости в работата на окръжните съдилища. Като административен ръководител бих обърнал особено внимание на начина за изпълнение на задълженията си по чл.106, ал.1, т.7 от ЗСВ. Намирам за напълно неприемливо да бъдат отменяни и изменени над 60% от постановените от окръжните съдилища и проверени актове. Следва съвместно с ръководството на тези съдилища/участващо задължително в ежемесечните анализи/, да се набележат и реализират мерки за уеднаквяване практиката по приложението на материалните закони и спазването на процесуалните правила по всички видове дела разглеждани в апелативния район. В рамките на правомощията си по чл.106, ал.1, т.6 и т.8 от ЗСВ бих взел необходимите мерки за това. Правораздаването, освен да отговаря на ред нормативни изисквания, трябва да е и предвидимо. Постановяването на диаметрално противоположни актове от различните инстанции го отдалечава от постигането на тази цел. Уеднаквяването на практиката на съдилищата от апелативния район е задача от първостепенно значение. Действително, съществуват ред процесуални основания, налагащи при възникването им

необходимост от постановяване на противоположни с оглед резултата им съдебни актове, но процентно делът им е незначителен на фона на многобройните актове отменени в апелативния район поради неправилно приложение на материалния закон или допуснати нарушения на процесуалните правила.

Стремежът ми като административен ръководител, ако ми се гласува това доверие и ми се възложи тази отговорност, ще е подобряване организацията на работа, с цел осъществяване на ефективно и качествено правораздаване, в разумни срокове; подобряване на кадровия подбор и осигуряване на кадрова стабилност в съдилищата от съдебния район; повишаване квалификацията на съдиите и съдебни служители; разумно управление бюджета на съда. Това не може да бъде постигнато без да се създадат необходимите предпоставки да се запазят и развият добрата организация в работата на апелативния съд и съдилищата от района му и доброто взаимодействие между тях. Въпреки констатираните слабости, касаещи най-важната част от работата на съда, резултатите от дейността сочат, че във ВТАС се поддържа добра организация на съдебната и административна дейност. Необходимо е повишаване на ефективността от нея, чрез вземането както на посочените, така и на други подходящи мерки.

Не бих пестил усилия, за да се развие доброто взаимодействие между ръководството на Апелативния съд и административните ръководители на Окръжните съдилища. Такова взаимодействие, като предпоставка за постигане на набелязаните цели, задължително трябва да е налице и между ръководството на Апелативния съд и това на Върховния касационен съд, както и с Висшия съдебен съвет. Взаимодействието и сътрудничеството между институциите несъмнено трябва да продължи, тъй като то е условие за напредъка във всички сфери на управление и организация на работата.

Като административен ръководител бих се противопоставил на всякакви опити по отношение на съдиите от ВТАС да се провеждат злостни кампании и да се правят внушения за неправомерно изпълнение на служебни задължения, само защото на някой не му харесва изхода от конкретно дело. Независимостта на магистратите от ВТАС ще бъде гарантирана от въведените административни мерки, не само по отношение на начина по който те вземат решенията си по разпределените им дела, но и с категоричното ми и публично противопоставяне на всякакви опити за внушения в горния смисъл и от там за оказване на натиск. За целта ще

обърна особено внимание и на медийната политика на съда. Отношенията с представителите на медиите ще бъдат уредени по ясен и обществено известен начин, позволяващ публикациите в медиите да са обективни, точни и пълни, като отразяват вярно коментираните и обсъждани производства. Няма да подмина с мълчание нито един опит да се правят пристрастни или вменияващи виновно поведение на съда коментари при медийното отразяване на делата с общественозначим характер, когато такова поведение фактически няма. Същевременно, декларирам, че не бих си позволил да прикривам прояви на магистрати/за каквито съм убеден, че няма да има/, които не само поставят под съмнение начина по който е взето конкретно решение, но и рефлектират върху авторитета на съда и подкопават и без това разклатеното доверие в съдебната система.

Всички административни мерки, които ще бъдат въведени ще са в интерес на гражданите и ще доведат до удовлетвореност на последните, давайки им възможност да придобият по-реална представа за добросъвестния труд на съдиите от ВТАС, чиято етичност рядко попада във фокуса на публичното внимание, защото не произвежда лоши новини. Ако все пак такива обективно възникнат, то имам категоричната готовност да създам нужните предпоставки за това, те да не остават просто удари по общественото доверие в дейността на съда, а да се превръщат в поводи за отстраняване на проблемите по начин, убеждаващ гражданите, че съдебната власт има своите съпротивителни сили. Вярвам, че с последователно провеждана административна политика в очертаните по-горе насоки, действията ми като административен ръководител, ако ми се възложи такава отговорност, подкрепени от усилията на съдиите и съдебните служители от апелативния съд, ще отговарят адекватно на очакванията на обществото за безпристрастност, своевременно администриране на делата, учтиво и внимателно отношение на съдебните служители, по-добър публичен достъп до информация по висящи дела и по-лесно и бързо получаване на съдебни решения.

12.09.2014г.

гр.София

Десислав Любомиров

